

**ULKOMINISTERIÖN
KEHYSEHDOTUS
2021 - 2024**
Tammikuu 2020

Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

SISÄLTÖ

Toimintaympäristö ja hallinnonalan tavoitteet.....	3
Toimintaympäristö	3
Hallinnonalan tavoitteet 2021 - 2024	4
Suunnittelukauden määrärahat ja henkilöstökehyykset.....	5
Ulkoministeriön hallinnonalan tulot	6
Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen vuokratulot (12.24.20).....	6
Ulkoministeriön hallinnonalan tulot (12.24.99).....	7
Ulkoasiainhallinto	7
Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (24.01.01).....	7
Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen menot (24.01.20)	10
Ulkoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (24.01.21)	11
Ulkoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (24.01.29).....	12
Talonrakennukset (24.01.74)	12
Kriisinhallinta	13
Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (24.10.20)	13
Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (24.10.21)	14
Rauhanvälitys (24.10.22)	15
Kansainvälinen kehitysyhteistyö	15
Varsinainen kehitysyhteistyö (24.30.66).....	16
Demokratia- ja oikeusvaltiotuki (24.30.67).....	17
Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) pääoman korottaminen (24.30.88)	17
Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset (24.30.89).....	18
Ulkoministeriön hallinnonalan muut menot	18
Eräät valtionavut (24.90.50)	18
Hädänalaisten avustaminen (24.90.51)	19
Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (24.90.66)	19
Kurssivaihtelut (24.90.95)	21

- LIITTEET:
1. Ulkoasiainhallinnon suunnittelukauden 2021 - 2024 tulot ja määrärahatarve
 2. Ulkoasiainhallinnon investointihankkeet
 3. Asiamuutoslomake

Kehysehdotus perustuu pääministeri Marinin hallitusohjelmaan ja toimintaa ohjaaviin valtioneuvoston selontekoihin ja linjauksiin. Näiden pohjalta on hallinnonalalle määritelty suunnittelukauden 2021 - 2024 hallinnonalan vaikuttavuus- ja tulostavoitteet, jotka ohjaavat hallinnonalan toimintaa ja voimavarojen kohdentamista.

Ministeriön linjausten mukaisesti periaatteena on tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden sekä kestävä kehityksen toteutuminen ministeriön kaikessa toiminnassa.

Toimintaympäristö ja hallinnonalan tavoitteet

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan arvopohjassa keskeistä on ihmisoikeuksien, oikeusvaltioperiaatteen, demokratian, rauhan, vapauden, suvaitsevaisuuden ja tasa-arvon edistäminen kaikessa kansainvälisessä toiminnassa. Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan päämäärä on vahvistaa Suomen kansainvälistä asemaa, turvata itsenäisyys ja alueellinen koskemattomuus, parantaa Suomen ja suomalaisten turvallisuutta ja hyvinvointia sekä ylläpitää yhteiskunnan toimivuutta. Ulko- ja turvallisuuspolitiikka perustuu hyviin kahdenvälisiin suhteisiin, aktiiviseen vaikuttamiseen Euroopan unionissa (EU) ja tehokkaaseen monenkeskiseen kansainvälisen oikeuden kunnioittamiseen ja vahvistamiseen perustuvaan yhteistyöhön.

Toimintaympäristö

Tietoisuus koko maapalloa koskevista ongelmista kasvaa. Merkitykseltään kaikkein kauaskantoisimpiin kysymyksiin, kuten ilmastonmuutokseen, väestönkehitykseen, luonnon monimuotoisuuden vähenemiseen ja ympäristön elinkelpoisena säilyttämiseen vaikuttaminen edellyttää mahdollisimman laajaa yhteistyötä ja nopeita toimia. Pariisin ilmastopöytäkirja ja kestävän kehityksen tavoitteet määrittelevä Agenda2030 antavat perusteet lähivuosien kansainväliselle yhteistyölle ja Suomen toiminnalle. Äärimmäinen köyhyys maailmassa on vähentynyt, mutta silti sen osuus on huomattava. Erityisesti huomio kohdistuu Saharan eteläpuoliseen Afrikkaan. Alueelliset konfliktit ja kiristynyt tilanne mm. Lähi-idässä lisäävät kansainvälistä epävakautta, joka saattaa heijastua myös Suomen toimintaan.

Sitoutuminen universaaleihin ihmisoikeuksiin, demokratiaan ja oikeusvaltioon on heikentynyt. Kansainväliset yhteistyörakenteet ml. YK-järjestelmä kärsivät erilaisista vastakkainasetteluista. Sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestelmän ja kansainvälisen oikeuden periaatteiden puolustaminen ja kehittäminen uusia tarpeita vastaaviksi on entistä vaikeampaa jakolinjojen vuoksi. Myös Maailman kauppajärjestö (WTO) ja monenvälinen kauppajärjestelmä ovat suurten haasteiden edessä. Nouseva protektionismi ja kriittinen suhtautuminen monenväliseen kauppapolitiikkaan ovat vaikeuttaneet WTO:n toimintaa. Kilpailukyyn säilyttämiseksi EU:n tulee kyetä puuttumaan nykyistä paremmin epäreilusta kauppakäytännöistä johtuviin markkinavääristymiin.

Euroopan unioni on Suomen ulkosuhteiden tärkein viitekehys ja vaikutuskanava sekä turvallisuusyhteisö. Sekä Euroopan että Yhdysvaltojen globaali vaikutusvalta muuttuu maailman moninapaistuksessa. Afrikan merkitys EU:n naapurina ja strategisena kumppanina kasvaa. Vaurastunut Kiina pyrkii lisäämään kansainvälistä painoarvoaan monin eri tavoin. Muutkin valtiot, kuten Venäjä, hakevat merkittävämpää asemaa, mikä heijastuu myös Itämeren turvallisuustilanteeseen. Arktisen alueen geopoliittinen, ympäristöllinen ja taloudellinen merkitys

kasvaa. Pohjoismaat ovat edelleen Suomen lähimmät yhteistyökumppanit. Turvallisuusyhteistyö Pohjoismaiden kanssa on viime vuosina kehittynyt.

Hallinnonalan tavoitteet 2021 - 2024

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikka perustuu ihmisoikeuksien, oikeusvaltioperiaatteen, demokratian ja tasa-arvon edistämiseen kaikessa toiminnassa. Ulkoasiainhallinto palvelee koko valtionhallintoa, kansalaisia, yrityksiä, järjestöjä, mediaa ja muita yhteistyökumppaneita. Ulkoasiainhallinnon toiminta nojaa kattavaan edustustoverkkoon. Muuttuva ympäristö vaatii ulkoasiainhallinnolta ennakointia, seurantaa, analyysiä, viestintää ja resurssien joustavaa käyttöä. Ulkoasiainhallinnon keskeinen vaikuttamisen väline on tehokas kahden- ja monenvälinen diplomatia eri tasoilla. Ulkoasiainhallinto kiinnittää toiminnassaan enenevästi huomiota tiedolla johtamiseen ja digitalisaation hyödyntämiseen.

Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet

Ulkoasiainhallinto

- edistää Suomen ja suomalaisten turvallisuutta ja hyvinvointia
- edistää Agenda2030:n toimeenpanoa ja toimii ilmastonmuutoksen torjumiseksi
- edistää sääntöpohjaista kansainvälistä järjestelmää
- työskentelee ihmisoikeuksien, tasa-arvon, demokratian ja oikeusvaltiokehityksen vahvistamiseksi
- edistää Suomen kasvua tukevia avoimia taloussuhteita ja tukee suomalaisyritysten osallistumista kansainväliseen kauppaan ja arvoketjuihin
- palvelee.

Hallitusohjelman pohjalta hallinnonalalle on asetettu suunnittelukaudelle 2021 - 2024 tulostavoitteet, jotka tukevat edellä esitettyjä yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita.

Tulostavoitteet 2021 - 2024

- Vahvistamme Suomen kansainvälistä asemaa ja turvallisuutta muuttuvassa maailmanpoliittisessa tilanteessa. Tavoitteena on yhtenäinen ja toimintakykyinen EU, jolla on kyky ratkaista globaaleja haasteita; painopisteinä ovat ilmastonmuutoksen torjunta, kaupan sääntöpohjaisuus, EU:n vahva ulkoinen toiminta sekä tiivis transatlanttinen suhde.
- Toimimme YK:n aseman ja toimintakyvyn vahvistamiseksi. Tuemme monenkeskistä sääntöpohjaista järjestelmää ja yhteistyötä sekä toimimme kansainvälisen oikeuden, demokratian, oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien, erityisesti naisten ja tyttöjen oikeuksien, vahvistamiseksi. Edistämme Suomen jäsenyyttä YK:n ihmisoikeusneuvostossa vuosina 2022 - 2024 ja YK:n turvaneuvostossa vuosina 2029 - 2030.
- Edistämme pohjoismaista yhteistyötä, myös EU:ssa, YK:ssa ja muilla kansainvälisillä foorumeilla. Tuemme Pohjoismaiden neuvoston ja ministerineuvoston työtä.
- Syvennämme ulko- ja turvallisuuspoliittista yhteistyötä Ruotsin ja Norjan kanssa. Edistämme Itämeren ja arktisen alueen vakautta ja turvallisuutta. Jatkamme kumppanuuteen perustuvaa Nato-yhteistyötä. Edistämme EU:n yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan vahvistamista.
- Osallistumme konfliktien ennaltaehkäisyyn ja rauhanvälitykseen ja -rakennukseen. Vahvistamme Suomen osallistumista kansainväliseen kriisinhallintaan. Toimimme asevalvontajärjestelmien vahvistamiseksi.

- Toteutamme ihmisoikeusperustaista kehityspolitiikka, joka poistaa köyhyyttä ja vähentää eriarvoisuutta. Suunnittelukaudella laaditaan kehityspolitiikan ylivaalikautiset periaatteet ja tiekartta kohti YK:n tavoitetta käyttää 0,7 prosenttia bruttokansantulosta kehitysyhteistyöhön, ja 0,2 prosenttia bruttokansantulosta tukena vähiten kehittyneille maille.
- Edistämme Suomen vientiä ja suomalaisten yritysten liiketoimintamahdollisuuksia talouskasvun ja työllisyyden tukemiseksi. Vahvistamme edelleen Team Finland -toimijoiden yhteistyötä.
- Monipuolistamme ja syvennämme suhteita Afrikan maiden kanssa laadittavan Afrikka-strategian pohjalta. Ylläpidämme hyviä ja rakentavia suhteita Kiinan ja muiden Aasian maiden sekä Venäjän ja Yhdysvaltain kanssa.

Sisäiset ja ulkoiset palvelut

- Vahvistamme edustustoverkkoa hallitusohjelman linjausten mukaisesti, muun muassa Etelä- ja Kaakkois-Aasiassa ja Afrikassa.
- Vahvistamme vastuullamme olevien maahantuloasioiden käsittelyä ministeriössä ja edustustoissa, erityisesti liittyen työperäiseen maahanmuuttoon, hallinnonalalla valmistellun toimenpideohjelman mukaisesti.
- Kasvatamme Suomen kansainvälistä vaikuttavuutta ja Suomen ja suomalaisen osaamisen kiinnostavuutta suunnitelmallisella maakuvatyöllä.

Henkiset voimavarat

- Varmistamme turvallisen työympäristön työyhteisön kaikille jäsenille kehittämällä johtamista ja esimiestyötä sekä työilmapiiriä ja toimintatapoja
- Kehitämme henkilöstöresurssien kohdentamista ottamalla huomioon alue- ja osastorajat ylittävät tehtävät ml. joustava resurssien jakaminen.

Suunnittelukauden määrärahat ja henkilöstökehykset

Valtioneuvosto päätti 7.10.2019 osana julkisen talouden suunnitelmaa hallinnonaloja koskevista valtiontalouden menokehyksistä vuosille 2021 - 2023. Ministeriö on sisällyttänyt kehusehdotuksensa perussuunnitelmatasoon vuosille 2021 - 2024 valtioneuvoston päätöksen mukaisen menokehyspäätöksen sekä valtion vuoden 2020 talousarvion. Liitteissä on esitetty momenttikohtaiset määrärahatarpeet suunnittelukaudella. Perussuunnitelmasta poikkeava määrärahatarve on ulkoasiainhallinnon tehtävien pohjalta arvioitu ja erikseen perusteltu tässä asiakirjassa.

Ministeriön suunnittelukauden määrärahatarpeissa korostuu edelleen edustustoverkko ja sen vahvistamine, kiinteistöjen arvon säilyttäminen ja korjausvajeen vähentäminen sekä kehitysyhteistyömäärärahojen tason säilyttäminen.

Suomi pyrkii YK:n ihmisoikeusneuvoston jäseneksi vuosiksi 2022 - 2024 sekä YK:n turvaneuvoston jäseneksi vuosiksi 2029 - 2030. Nyt valmisteltavana olevan kehyskauden aikana Suomi toimii internetin vapautta edistävän Freedom Online Coalitionin puheenjohtajana vuonna 2021, Pohjoismaisen ministerineuvoston puheenjohtajana vuonna 2021, Barentsin euroarktisen neuvoston puheenjohtajana vuosina 2021 - 2023 ja Itämeren valtioiden neuvoston puheenjohtajana vuosina 2024 - 2025. Ulkoministeriö varaa oikeuden palata edellä mainituista aiheutuviin lisämäärärahatarpeisiin vuosittaisten talousarvioiden ja tulevien julkisen talouden suunnitelmien yhteydessä.

Osaston 12 tulot ja pääluokan 24 määrärahatarve suunnittelukaudella ovat seuraavat:

Osasto 12	2021	2022	2023	2024
Peruslaskelma	39 032 000	39 041 000	39 050 000	39 059 000
Kehysehdotus	39 032 000	39 041 000	39 050 000	39 059 000
Kehysehdotuksen ja peruslaskelman välinen ero	0	0	0	0

Pääluokka 24	2021	2022	2023	2024
Peruslaskelma	1 205 608 000	1 230 168 000	1 267 209 000	1 301 571 000
Kehysehdotus	1 209 291 000	1 232 851 000	1 268 496 000	1 302 976 000
Kehysehdotuksen ja peruslaskelman välinen ero	3 683 000	2 683 000	1 287 000	1 405 000

Hallinnonalan henkilöstökehyykset:

HTV/vuosi	2020	2021	2022	2023	2024
Edustustoverkko; lähetetty henkilöstö	569	575	581	581	581
Edustustoverkko; paikalta palkatut	928	943	953	953	953
Edustustoverkko yhteensä	1 497	1 518	1 534	1 534	1 534
Ministeriö	871	853	845	844	844
Yhteensä	2 368	2 371	2 379	2 378	2 378

Ulkoministeriön hallinnonalan tulot

Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen vuokratulot (12.24.20)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2021 - 2024:

24.01.20	2021	2022	2023	2024
VN kehyspääätös	987 000	996 000	1 005 000	1 005 000
Kiinteistöjen vuokratarkistukset				9 000
Peruslaskelma yhteensä	987 000	996 000	1 005 000	1 014 000

Ulkomailla sijaitsevat valtion omistamat tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöt siirtyivät ulkoministeriön omistajahallintaan 1.1.2017. Kiinteistöt ovat Villa Lante ja asunto Roomassa, Suomen Ranskan instituutti Pariisissa, Pohjoismaiden paviljonki (kolmasosa) ja Suomen Aalto-paviljonki Venetsian biennaalialueella sekä Suomen Ateenan instituutti asuntoloineen. Kiinteistöt on vuokrattu suomalaisille tiede- ja kulttuurisäätiöille niiden toimintaan ulkomailla.

Instituuttikiinteistöjen ylläpito- ja korjausmenot on budjetoitu momentille 24.01.20.

Ulkoministeriön hallinnonalan tulot (12.24.99)

Viisumien käsittelymaksuista saatavien tulojen on tässä kehusehdotuksessa arvioitu olevan 34 215 000 euroa, joka vastaa vuoden 2020 talousarvion tasoa tarkistettuna helmikuussa 2020 voimaan tulevalla Schengen-viisumisäännösten mukaisella viisumikäsittelymaksujen muutoksella. Ulkoministeriö seuraa viisumikysynnän kehitystä ja korjaa tarvittaessa tuloarviota vuosittaisten talousarvioiden ja lisätalousarvioiden yhteydessä ottaen huomioon myös viisumisäännösten mukaisen mahdollisuuden viisivuotisiin monikertaviisumeihin ja sen vaikutuksen erityisesti viisumikysyntään Venäjällä.

Kehusehdotuksessa on otettu huomioon myös YK:lta sotilaallisen kriisinhallinnan palkkausmenoista saatavat korvaukset, 2 330 000 euroa, momentin 24.10.20 Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot kehusehdotuksen mukaisesti sekä muut tulot, 1 500 000 euroa. Näiden tulojen arvioidaan pysyvän edellisen kehusehdotuksen tasolla.

Tulojen peruslaskelmataso on vuosina 2021 - 2024:

12.24.99	2021	2022	2023	2024
VN kehyspäättös	31 059 000	31 059 000	31 059 000	31 059 000
Viisumien käsittelymaksuista saatavat tulot; lisäys	6 966 000	6 966 000	6 966 000	6 966 000
YK; sotilaallisen kriisinhallinnan palkkausmenokorvaukset	20 000	20 000	20 000	20 000
Peruslaskelma yhteensä	38 045 000	38 045 000	38 045 000	38 045 000

Ulkoasiainhallinto

Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (24.01.01)

Toimintamenojen perussuunnitelmatasona ulkoministeriö pitää valtioneuvoston kehyspäättöstä 7.10.2019 ja vuoden 2020 talousarviota. Valtiovarainministeriön ohjeistuksen mukaisesti kehusehdotuksessa ei ole otettu huomioon hallitusohjelman mukaisia kertaluonteisia tulevaisuusinvestointeja eikä valtion toiminnan digitalisaation ja tuottavuuden kehittämiseen päätettyä 0,5 % tuottavuustavoitetta vuodesta 2023 eteenpäin.

Ulkoministeriö esittää vuodelle 2021 hallitusohjelman mukaisesti kehysten ylittävää lisärahoitusta maahantuloasioiden käsittelyn vahvistamiseen edustustoissa ja ministeriössä.

Ulkoasiainhallinnon tietojärjestelmä- ja perustietotekniikka- ja tietotekniset infrastruktuurihankkeet löytyvät valtionhallinnon hankerekisterisovelluksesta.

Toimintamenojen peruslaskelmataso on vuosina 2021 - 2024:

24.01.01	2021	2022	2023	2024
VN kehyspäättös	232 992 000	234 306 000	233 538 000	233 538 000
Poliittisten esikuntien kasvu	102 000	102 000	102 000	102 000
Kehitysyhteistyöhallinnon vahvistaminen; siirto mom. 24.30.66 (TA2020)	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000

Opetussektorin erityisasiantuntija Suomen suurlähetystössä Kiovassa; siirto mom. 24.30.66 (TA2020)	179 000	179 000	111 000	
Peruslaskelma yhteensä	235 273 000	236 587 000	235 751 000	235 640 000

Edustustoverkko

Ulkoasiainhallinnon toiminta nojaa kattavaan ja ketterään edustustoverkkoon, jonka merkitys ja kattavuus korostuvat kansainvälisessä vaikuttamisessa. Suomen edustustot maailmalla luovat edellytyksiä Suomen turvallisuuden, hyvinvoinnin ja näkyvyyden ylläpitämiseksi. Verkon tuottama lisäarvo maan poliittiselle johdolle, koko valtionhallinnolle ja Suomen elinkeinoelämälle on kiistaton. Joustava ja tarkoituksenmukainen läsnäolo maailmalla on merkittävä tiedonlähde ja lisää Suomen vaikutusmahdollisuuksia.

Suomen edustustoverkko on suhteellisen kattava mutta miehitykseltään ohut. Edustustoja, joissa on lähetettyä henkilökuntaa, on yhteensä 87. Näistä 54 edustustossa on enintään kaksi lähetettyä diplomaattia. Viimeisten vuosien aikana on suljettu 13 edustustoa ja avattu kolme toimipistettä. Vuonna 2019 avattiin uudelleen Suomen suurlähetystö Bagdadissa, Irakissa.

Hallitusohjelman mukaisesti vuosina 2020 - 2022 vahvistetaan edustustoverkkoa neljällä uudella edustustolla. Valtioneuvoston kehyspäättökseen on sisällytetty edustustoverkon vahvistamisesta kolmella uudella edustustolla vuosina 2021 - 2022 aiheutuvat pysyvät menot. Alustavien arvioiden mukaan uudesta perustettavasta edustustosta aiheutuu myös noin 0,6 milj. euron kertaluonteiset menot, jotka on tarkoitus kattaa hallituksen kertaluonteisista tulevaisuusinvestoinneista, eikä niitä ole sisällytetty tähän kehusehdotukseen. Ulkoministeriö palaa näihin kertaluonteisiin menoihin edustustoverkkosuunnittelun edetessä.

Kehusehdotuksessa on edustustoverkon menojen määrittelyssä otettu huomioon linjaus, jonka mukaan kehitysmaissa toimivien edustustojen turvallisuuspalvelumenoja voidaan rahoittaa kehitysyhteistyömäärärahoista vuodesta 2015 alkaen. Lisäksi myös kehitysmaissa toimivien edustustojen kiinteistömenoja voidaan tietyin edellytyksin rahoittaa kehitysyhteistyömäärärahoista vuodesta 2016 alkaen.

Kehittämisehdotukset

24.01.01	2021	2022	2023	2024
Peruslaskelma	235 273 000	236 587 000	235 751 000	235 640 000
Maahantuloasioiden käsittelyn vahvistaminen edustustoissa ja ministeriössä (HO2019)	1 000 000			
Kehusehdotus yhteensä	236 273 000	236 587 000	235 751 000	235 640 000

Maahantuloasioiden käsittelyn vahvistaminen edustustoissa ja ministeriössä

Hallitusohjelman mukaisesti maahantuloasioiden käsittelyä vahvistetaan edustustoissa ja ministeriössä, painottuen erityisesti työperäiseen maahanmuuttoon. Tavoitteena on erityisesti helpottaa osaajien maahanmuuttoa ja nopeuttaa työperusteisen oleskeluluvan käsittelyaikoja vahvistamalla edustustoverkkoa sekä purkamalla prosesseihin liittyviä. Tätä tarkoitusta varten hallitusohjelman liitteissä on osoitettu 2,5 milj. euroa maahantuloasioiden käsittelyn vahvistamiseen edustustoissa ja ministeriössä.

Ulkoministeriö on valmistellut erityisen toimenpideohjelman maahantuloasioiden vahvistamiseksi. Toimenpideohjelma sisältää seuraavat kokonaisuudet:

1. Työperäisen maahanmuuton resurssien vahvistaminen edustustoissa kymmenellä lähetetyllä virkamiehellä vuosina 2020 - 2021 sekä kymmenellä paikallisesti palkatulla virkailijalla vuonna 2020
2. Ministeriön maahantuloasioita hoitavan tiimin vahvistaminen viidellä kiertävällä edustustoja avustavalla virkamiehellä vuosina 2020 - 2021
3. Viisumitoiminnan kehittäminen, erityisesti Kouvolan maahantulolupa-asioiden palvelukeskuksessa, ja viisumien oikaisuvaatimusten käsittelyn vahvistaminen
4. Koulutusohjelma maahantuloasioista ja teknisten apuvälineiden päivittäminen.

Valtioneuvoston kehyspääatöksessä pysyviin menolisäyksiin (toimenpideohjelman kohdat 1 ja 2) on osoitettu vuosittain 2,5 milj. euroa lukuun ottamatta vuotta 2021, jolloin tarkoitukseen on osoitettu vain 1,5 milj. euroa. Mikäli rahoitukseen jää kehyspääatöksen mukainen vaje vuonna 2021, ei ulkoministeriö voi viedä täysimääräisesti läpi toimenpideohjelmaa työperäisen maahanmuuton pullonkaulojen purkamiseksi hallitusohjelman edellyttämällä tavalla. Resurssilisäysten hidastuminen tulee vaikeuttamaan hallituksen talous- ja työllisyystavoitteiden saavuttamista työperäisen maahanmuuton edistämisessä.

Edellisen perusteella ulkoministeriö esittää maahantuloasioiden vahvistamiseksi 1,0 milj. euron lisärahoitusta vuodelle 2021 hallitusohjelman mukaisesti.

Toiminnan tulot

Ulkoministeriön hallinnonalan maksustrategiassa vuodelta 2005 on linjattu hallinnonalan maksullisuus- ja maksuttomuusperusteet sekä ja hinnoitteluperusteet. Maksustrategiassa on selkeytetty viranomaistoiminnan ja maksullisuuden ja maksuttomuuden rajanvetoa sekä ulkopuolisen rahoituksen perusteita. Maksustrategian sekä valtion maksuperustelain ja -asetuksen yleisten periaatteiden pohjalta ulkoministeriö on 1.6.2014 vahvistanut uuden maksuasetuksen. Maksuasetusta on muutettu 16.5.2016 kaikkien perheenjäsenten oleskelulupahakemusten ja niihin liittyvien notaaripalvelujen tultua maksullisiksi.

Toimintameno määrärahaan nettoutetut tulot vuosina 2016 - 2024 (milj. euroa):

milj. euroa	2016	2017	2018	2019 ennuste	TA2020	2021	2022	2023	2024
24.01.01	11,7	11,4	12,9	13,4	13,0	13,0	13,0	13,0	13,0

Tulojen arvioidaan vuosina 2021 - 2024 pysyvän talousarvion 2020 tasolla: maksullisen toiminnan tuotot (julkisoikeudelliset suoritteet) 6,4 milj. euroa, muut suoritteet 5,7 milj. euroa ja muut tulot 0,9 milj. euroa. Tulokertymässä on otettu huomioon EU:lta saatavat yhteisrahoitteisen toiminnan tulot sekä puolustusvoimilta saatavat yhteistoiminnan kustannusten korvaukset.

Siirtyvät erät

Toimintamenojen (24.01.01), siirtyneen määrärahan, käytettävissä olevan määrärahan ja seuraavalle vuodelle siirtyvän määrärahan määrä on esitetty alla olevassa taulukossa ministeriön kehusehdotuksen mukaisina. Taulukosta ilmenee määrärahan käyttö vuosina 2016 -

2018, arvio vuosien 2019 ja 2020 määrärahan käytöstä sekä arvio vuosien 2021 - 2024 määrärahatarpeesta.

Ulkoministeriön käytössä oleva siirtyvä erä on laskenut merkittävästi vuonna 2019 ja jatkaa voimakasta laskua koko kehyskauden ollen käytännössä loppuun käytetty kehyskauden lopussa. Ministeriö palaa tältä osin määrärahatarpeisiinsa seuraavien talousarvioiden ja julkisen talouden suunnitelmien yhteydessä.

milj. euroa	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
24.01.01	234,1	224,9	220,8	222,6	225,3	237,5	236,3	236,6	235,8	235,6
siirtynyt	16,9	22,8	30,3	27,4	28,2	20,3	16,3	13,5	10,8	7,3
käytettävissä	251,0	247,7	251,1	250,0	253,5	257,8	252,5	250,1	246,6	242,9
siirto seur. vuodelle	22,8	30,3	28,8	28,2	20,3	16,3	13,5	10,8	7,3	3,9
käyttö	228,2	217,4	223,7	221,8	233,2	241,5	231,3	239,2	239,3	238,9

Edellä esitetyn perusteella ministeriön kehusehdotus on 236 273 000 euroa vuonna 2021, 236 587 000 euroa vuonna 2022, 235 751 000 euroa vuonna 2023 ja 235 640 000 euroa vuonna 2024.

Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen menot (24.01.20)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2021 - 2024:

24.01.20	2021	2022	2023	2024
VN kehyspäätös	987 000	996 000	1 005 000	1 005 000
Kiinteistöjen vuokratarkistukset				9 000
Peruslaskelma yhteensä	987 000	996 000	1 005 000	1 014 000

Ulkomailla sijaitsevat valtion omistamat tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöt siirtyivät ulkoministeriön omistajahallintaan 1.1.2017. Kiinteistöt ovat Villa Lante ja asunto Roomassa, Suomen Ranskan instituutti Pariisissa, Pohjoismaiden paviljonki (kolmasosa) ja Suomen Aalto-paviljonki Venetsian biennaalialueella sekä Suomen Ateenan instituutti asuntoloineen. Kiinteistöt on vuokrattu suomalaisille tiede- ja kulttuurisäätiöille niiden toimintaan ulkomailla.

Momentin määrärahaa käytetään ulkomailla sijaitsevien tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöjen ylläpitomenoihin sekä näiden kiinteistöjen rakennus- ja korjaushankkeisiin. Tiede- ja kulttuuri-instituuttikiinteistöistä saatavat vuokratulot on budjetoitu momentille 12.24.20.

Kehittämisehdotukset

24.01.20	2021	2022	2023	2024
Peruslaskelma	987 000	996 000	1 005 000	1 014 000
Villa Lanten peruskorjaus	2 383 000	2 383 000	580 000	
Ateenan instituutin peruskorjaus			407 000	1 105 000
Kehusehdotus yhteensä	3 370 000	3 379 000	1 992 000	2 119 000

Kiinteistöjen siirryttyä ulkoministeriön omistajahallintaan on niissä ilmennyt useita peruskorjaustarpeita, joista ensimmäinen, Pariisin kulttuuri-instituutin talotekninen korjaus valmistui 2018. Seuraavina peruskorjauskohteina ovat Villa Lante vuosina 2020 - 2023 ja

Pohjoismaiden paviljonki vuonna 2020. Lisäksi Ateenan instituutin korjaustarve on ilmeinen. Määrärahatarpeet tarkentuvat, kun siirtyvät määrärahat otetaan huomioon peruskorjausvuosina, mutta niiden ennustaminen on ikääntyvissä kiinteistöissä vaikeaa.

Villa Lanten peruskorjaus

Tiedeinstituutti Villa Lante Roomassa on rakennettu 1500-luvulla. Suomen valtiolle kiinteistö on hankittu 1950-luvulla ja sitä on korjattu 1950-, 1970- ja 1990- luvuilla. Viimeisimmässä peruskorjauksessa talotekninen uusiminen jäi puolitiehen; putki- ja viemärijärjestelmä ovat 1970-luvulta. Arvokkaan kiinteistön talotekninen peruskorjaus on ajoitettu vuosille 2020 - 2023 ja sen kehysten ylittäväksi vaikutukseksi on tällä hetkellä arvioitu yhteensä 6,3 milj. euroa, josta 0,9 milj. euroa kohdentuu jo vuodelle 2020. Kustannusarvio tarkentuu edelleen hankesuunnittelun myötä.

Pääasiallisesti kustannukset muodostuvat seuraavista:

- historiallisen päärakennuksen peruskorjaus ja restaurointi
- ulkoalueiden ja erillsrakennusten ja -tilojen korjaus ja kunnostus
- rakennussuojelun vaatimukset paikalliselta viranomaisen ohjeiden mukaan
- tarvittavat konservointityöt ja näiden laajuus julkisivuilla ja sisätiloissa (mm. freskot)
- julkisivujen ikkunoiden ja ovien kunnostukset / uusimiset
- loggian isojen lasipintojen uusiminen karmi/kehysrakenteineen
- huonejaon mahdolliset muutokset tarvetta vastaavaksi asuinkerroksissa
- uusittavien pintojen ja varusteiden laatutaso
- putki- ja kanavareittien muutokset ja näiden aiheuttamat restaurointityöt
- sähkötekniikan päivitys-, uusimis- ja lisäystarve
- vesi- ja viemäriputkien uusiminen kokonaisuudessaan, lämpöputkien korjaustyöt
- lämmitys-, ilmanvaihto- ja jäähdytystekniikan korjaaminen / uusiminen
- energiatehokkaan ja taloudellisen talotekniikan käyttöönotto
- kosteusolosuhteiden hallinta ja vedeneristyksien kunnostus
- paloturvallisuuden sekä murtosuojauksen päivitys
- käyttö- ja asumisturvallisuuden varmistaminen, terveystarkastukset
- mahdolliset maanjäristysvauriot, jotka tarkentuvat tutkimuksissa
- teknisten järjestelmien uusiminen ja valaistuksen päivitys
- paloturvallisuuden parantaminen.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2020 määrärahaa arvioidaan siirtyvän noin 1,7 milj. euroa.

Ulkoministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (24.01.21)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2021 - 2024:

24.01.21	2021	2022	2023	2024
VN kehyspäätös	1 155 000	1 155 000	1 155 000	1 155 000
Peruslaskelma yhteensä	1 155 000	1 155 000	1 155 000	1 155 000

Momentin määrärahaa käytetään ministeriön hallinnonalan tuottavuuden edistämiseen tähtäävien investointien, selvitysten sekä koulutus- ja muiden palvelujen hankkimiseen.

Määrärahaa on tarkoitus käyttää mm. uuden kansallisen viisumijärjestelmän jatkokehitykseen.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2020 ei arvioida siirtyvän määrärahaa.

Ulkoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (24.01.29)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2021 - 2024:

24.01.29	2021	2022	2023	2024
VN kehyspäättös	13 648 000	13 857 000	14 220 000	14 220 000
Peruslaskelma yhteensä	13 648 000	13 857 000	14 220 000	14 220 000

Momentin määrärahaa saa käyttää myös kehitysyhteistyöhön käytettyjen ja kotimaasta hankittujen palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäveromenojen maksamiseen

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

Talonrakennukset (24.01.74)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2021 - 2024:

24.01.74	2021	2022	2023	2024
VN kehyspäättös	12 300 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000
Peruslaskelma yhteensä	12 300 000	8 000 000	8 000 000	8 000 000

Määrärahaa saa käyttää ulkoasiainhallinnon toimitilojen rakennus- ja korjaushankkeisiin sekä myös valtiolle vuokrattujen tilojen peruskorjausluonteisten korjaus- ja muutostöiden maksamiseen. Momentilta voidaan maksaa myös ennakkomaksuja. Niiden osalta määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Momentin määrärahat on sidottu vuoden 2017 tilinpäätöksen tase-arvoon siten, että ne vastaavat noin 5 % tasearvosta. Ministeriön vuosien 2020 - 2029 investointisuunnitelma perustuu hallinnonalan uuteen kiinteistöstrategiaan ja tämän kehusehdotuksen mukaiseen määrärahatasoon. Ulkoministeriö lähtee siitä, että määrärahatasoa tulee voida tarkastella seuraavan hallituskauden alussa.

Eräiden suunnitteluvaiheessa olevien merkittävien peruskorjaushankkeiden kustannusarviot tarkentuvat toteuttamissuunnitelmien edetessä vuosien 2020 ja 2021 aikana. Ulkoministeriö varaa näiden hankkeiden osalta mahdollisuuden esittää tarvittaessa nykykehyksen ylittäviä määrärahoja vuosittaisten talousarvioiden ja lisätalousarvioiden yhteydessä.

Edustustoverkon vahvistaminen

Hallitusohjelman mukaisesti edustustoverkkoa vahvistetaan kolmella uudella edustustolla vuosina 2021 - 2022. Alustavien arvioiden mukaan uudesta perustettavasta edustustosta aiheutuu noin 1,3 milj. euron kertaluonteiset menot kanslia- ja virka-asuntokiinteistöjen muutostöiden johdosta. Nämä menot on tarkoitus kattaa hallituksen kertaluonteisista

tulevaisuusinvestoinneista, eikä niitä ole vuoden 2022 osalta sisällytetty tähän kehysbudjetukseen. Ulkoministeriö palaa näihin kertaluonteisiin menoihin edustustoverkkosuunnittelun edetessä.

Myytävät kiinteistöt

Kehyskaudella selvitetään edelleen useiden virka-asuntojen ja kanslioiden myyntimahdollisuuksia sellaisissa tapauksissa, joissa tilat eivät enää palvele tarkoitustaan. Nämä tuodaan talousarviokäsittelyyn tapauskohtaisesti. Yllättävät toimitilojen vaihtotarpeet eri kohteissa ovat erittäin todennäköisiä muun muassa terveydellisistä (sisäilmaongelmat) ja turvallisuudesta johtuvista syistä.

Kiinteistöjen myyntien yhteydessä tulee käsitellä myös uuden kiinteistön rahoitus (osto/vuokraus) ja ottaa se huomioon tarkoituksenmukaisella tavalla ulkoasiainhallinnon määrärahoissa.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2020 määrärahaa arvioidaan siirtyvän noin 15,5 milj. euroa. Määräraha siirtyy käynnissä oleviin kiinteistöhankeisiin sidottuna.

Kriisinhallinta

Hallitusohjelman mukaisesti konfliktinesto, rauhanvälitys ja -rakennus ovat Suomen ulkopoliittikan vahvistuva painopiste. Suomi pitää yllä ja kehittää valmiuksiaan osallistua kansainvälisiin siviili- ja sotilaallisen kriisinhallinnan tehtäviin yhdessä muiden kansainvälisten toimijoiden kanssa. Osallistuminen palvelee niin vastuunkantoa kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämisestä kuin Suomen oman suorituskyvyn ja valmiuksien kehittämistä.

Muuttuvat kansainväliset tilanteet ja tarpeet, kuten uudet konfliktit tai uudet kriisinhallintaoperaatiot, merkitsevät sitä, että Suomen pitää säännöllisesti arvioida osallistumisestaan kansainväliseen kriisinhallintaan. Tämä koskee niin mahdollisiin uusiin operaatioihin osallistumista kuin myös olemassa olevien osallistumispäätösten jatkamista. Harkinta tehdään aina operaatiokohtaisesti; uusia konflikteja ei voida ennustaa eikä ottaa huomioon kehysuunnittelussa.

Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (24.10.20)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2021 - 2024:

24.10.20	2021	2022	2023	2024
VN kehyspäätös	53 080 000	53 080 000	53 080 000	53 080 000
Peruslaskelma yhteensä	53 080 000	53 080 000	53 080 000	53 080 000

Momentin määrärahaa saa käyttää sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetussa laissa (211/2006) tarkoitetun kriisinhallintahenkilöstön palkkaus-, päiväraha-, muonanparannusraha- ja koulutusmenojen sekä valtion eläkemaksun ja kriisinhallintahenkilöstölle palvelusajaksi otetun henkilövakuutuksen kustannusten maksamiseen sekä sotilaallisen kriisinhallintahenkilöstön ryhmätapaturmavakuutusta vastaavien etuuksien maksamiseen ja niistä aiheutuvien

hallintokulujen maksamiseen, kansainvälisen kriisinhallintayhteistyön puitteissa annettavaan koulutukseen ja sen materiaalikuluihin, kansainvälisen kriisinhallintatyön puitteissa yksittäisille maille annettavasta tuesta aiheutuvien siirtomenojen maksamiseen puolustussektorilla ja vakauttamistehtäviin konfliktien jälkeen, sellaisten kansainvälisten kriisinhallintaoperaatioiden, joihin Suomi ei lähetä henkilöstöä tai muutoin osallistu, taloudellisesta tukemisesta aiheutuvien siirtomenojen maksamiseen ja kansallisen kriisinhallinnan veteraanikortista aiheutuvien menojen maksamiseen.

Pääosa momentin määrärahoista siirretään puolustusvoimien käyttöön. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot budjetoidaan puolustusministeriön pääluokkaan momentille 27.30.20.

YK:n maksamat palkkausmenokorvaukset on budjetoitu momentille 12.24.99.

Operaatiokohtainen erittely peruslaskelmatason mukaisesti:

Momentti 24.10.20	2021	2022	2023	2024
01. EU:n taistelujoukkojen koulutus- ja valmiusmenot	520 000			
04. Kosovon kriisinhallintaoperaation menot, 21 sotilasta	1 932 000	1 932 000	1 932 000	1 932 000
05. Yhteiset menot	10 804 000	10 804 000	10 804 000	10 804 000
08. Resolute Support -operaatio, Afganistan, 60 sotilasta	7 004 000	7 004 000	7 004 000	7 004 000
09. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansallisen kriisinhallinnan veteraanikortista aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	5 966 000	6 486 000	6 486 000	6 486 000
11. EU:n Somalian koulutusoperaation menot, 10 sotilasta	1 072 000	1 072 000	1 072 000	1 072 000
14. Libanonin kriisinhallintaoperaation menot, 200 sotilasta	15 169 000	15 169 000	15 169 000	15 169 000
15. EU:n Malin koulutusoperaation menot, 10 sotilasta	1 106 000	1 106 000	1 106 000	1 106 000
16. Malin YK-operaation menot (MINUSMA), 10 sotilasta	1 176 000	1 176 000	1 176 000	1 176 000
18. Irakin koulutusoperaation menot, 75 sotilasta	7 800 000	7 800 000	7 800 000	7 800 000
23. Naton Irakin koulutusoperaation menot, 5 sotilasta	531 000	531 000	531 000	531 000
Yhteensä	53 080 000	53 080 000	53 080 000	53 080 000

Siirtyvät erät

Vuodelle 2020 ei arvioida siirtyvän määrärahaa ulkoministeriön kirjanpidossa.

Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (24.10.21)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2021 - 2024:

24.10.21	2021	2022	2023	2024
VN kehyspäättös	17 625 000	18 625 000	19 625 000	19 625 000
Peruslaskelma yhteensä	17 625 000	18 625 000	19 625 000	19 625 000

Suomi on osallistunut siviilikriisinhallintaan viime vuosina 100 - 150 asiantuntijan vuotuisella vahvuudella. Valtioneuvoston kehyspäättöksen mukaiset määrärahat mahdollistavat siviilikriisinhallintastrategian mukaisen kansallisen 150 asiantuntijan tavoitetason viimeistään vuonna 2023.

Määrärahaa saa käyttää kriisinhallintatoiminnasta ulkomaille osallistuvasta suomalaisesta siviilihenkilöstöstä aiheutuvien menojen ja Suomen siviilikriisinhallintatoiminnasta aiheutuvien muiden menojen maksamiseen, vaalitarkkailijatoiminnasta aiheutuvien menojen maksamiseen, siviilikriisinhallinnan tehtävissä toimivalle henkilöstölle otetun henkilövakuutuksen kustannusten maksamiseen, siviilikriisinhallinnan projekteihin ja koulutukseen sekä siviilikriisinhallintaa tukevien hankkeiden valtionavustuksiin. Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet budjetoidaan sisäministeriön pääluokkaan momentille 26.01.04.

Momentilta myönnettäviin valtionavustuksiin sovelletaan valtionavustuslakia. Järjestöiltä saatavat tulot budjetoidaan momentille 12.24.99.

Rauhanvälitys (24.10.22)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2021 - 2024:

24.10.22	2021	2022	2023	2024
Siirto mom. 24.10.21	1 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Peruslaskelma yhteensä	1 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000

Rauhanvälitys on osa kokonaisvaltaista kriisinhallintaa. Suomen tavoitteena on edistää rauhanvälitystä aktiivisesti ja johdonmukaisesti. Suomi tukee rauhanvälitykseen liittyviä vuoropuheluprosesseja, edistää käynnissä olevien konfliktien ratkaisua sekä vahvistaa rauhanvälitystoimintaa ja rauhanvälityskapasiteettia niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin.

Määrärahaa saa käyttää sellaisen rauhanvälitystoiminnan menoihin ja siihen liittyvän kapasiteetin vahvistamiseen, johon Suomi osallistuu, rauhanvälitystä tukeviin kahdenvälisiin ja monenkeskisiin hankkeisiin, kansainvälisissä järjestöissä ja niitä vastaavissa organisaatioissa toimivista asiantuntijoista näille organisaatioille aiheutuvien menojen maksamiseen, rauhanvälittämistä tukevien hankkeiden valtionavustuksiin ja enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin.

Määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Kansainvälinen kehitysyhteistyö

Ulkoministeriön kehusehdotus pohjautuu valtioneuvoston kehyspäätökseen vuosille 2021 - 2023. Kehityspolitiikkaa pannaan toimeen pitkäjänteisesti Suomen kehitysyhteistyön painopistealueilla ja humanitaarisessa avussa hallitusohjelman painotusten ja resurssien mukaisesti.

Hallitusohjelman mukaisesti suunnittelukaudella laaditaan kehityspolitiikan ylivaalikautiset periaatteet ja tiekartta kohti YK:n tavoitetta käyttää 0,7 prosenttia bruttokansantulosta (BKTL) kehitysyhteistyöhön ja 0,2 prosenttia bruttokansantulosta tukena vähiten kehittyneille maille.

Kehysehdotuksen mukainen julkisen kehitysavun osuus

Luvut milj. euroa	2021	2022	2023	2024
24.30.66 Varsinainen kehitysyhteistyö	633,478	658,149	694,180	728,351
Muu ODA	433,157	433,157	433,089	430,978
ODA yhteensä	1 066,635	1 091,306	1 127,269	1 159,329
BKTL-osuus %	0,4154	0,4133	0,4159	0,4159
BKTL (VM:n ennuste 10/2019, vuosi 2024 laskettu 2,84 % laskennallisella vuotuisella kasvulla), milj. euroa	256 801	264 039	271 038	278 735

Varsinainen kehitysyhteistyö (24.30.66)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2021 - 2024:

24.30.66	2021	2022	2023	2024
VN kehyspäättös Euroopan kehitysrahaston Suomen maksuosuus; siirto mom. 28.92.69	711 157 000	735 828 000	771 791 000	771 791 000
Kehitysyhteistyöhallinnon vahvistaminen; siirto mom. 24.01.01 (TA2020)	-75 500 000	-75 500 000	-75 500 000	-75 500 000
Opetusalan erityisasiantuntija Suomen suurlähetystössä Kiovassa; siirto mom. 24.01.01 (TA2020)	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000	-2 000 000
BKTL-tason säilyttäminen vuoden 2023 tasolla (0,4159 %)	-179 000	-179 000	-111 000	
<i>Valtuus</i>	<i>460 795 000</i>	<i>460 795 000</i>	<i>460 795 000</i>	<i>460 795 000</i>
Peruslaskelma yhteensä	633 478 000	658 149 000	694 180 000	728 351 000

Vuoden 2023 määrärahataso

Ulkoministeriö lähtee kehysehdotuksessaan siitä, että vuoden 2024 varsinaisen kehitysyhteistyön määräraha sidotaan julkisen kehitysyhteistyön vuoden 2023 bruttokansantulo-osuuden tasoon ODA/BKTL-tason säilyttämiseksi. Näin laskettuna vuoden 2024 varsinaisen kehitysyhteistyön määrärahojen tulee olla 728 351 000 euroa, jotta arvion mukaan saavutetaan vuoden 2023 kehyspäättöksen mukainen BKTL-osuus, joka on 0,4159 %.

Myöntö- ja sopimusvaltuudet

<i>Valtuus</i>	2021	2022	2023	2024
Kehysehdotus	633 478 000	658 149 000	694 180 000	728 351 000
Sidottu valtuuksilla ml. nyt esitetyt valtuudet	355 532 000 (56 %)	505 771 000 (77 %)	549 537 000 (79 %)	576 518 000 (79 %)
Kehyskauden valtuussuunnitelma	460 795 000	460 795 000	460 795 000	460 795 000
<i>Valtuusehdotus</i>	<i>460 795 000</i>	<i>460 795 000</i>	<i>460 795 000</i>	<i>460 795 000</i>

Kehitysyhteistyössä valtuuksien käytöllä parannetaan rahoituksen ennakoitavuutta, ja vähennetään hallinnollista työtä monivuotisten päätösten avulla. Tässä kehusehdotuksessa varsinaisen kehitysyhteistyön valtuuksista ja voimassa olevista päätöksistä aiheutuvista menoista jää vuotuisen määräraha-kehukseen riittävä vähintään 20 % sitomattomien määrärahojen osuus. Vuotuinen sitomisaste ei nouse yli 80 %. Valtuusesitys ei myöskään linjaa tulevien vuosien käyttösunnitelmakohtaista jakoa, vaan se pohjautuu tämän hetkiseen tarpeeseen.

Edellisen perusteella myöntö- ja sopimusvaltuuksia arvioidaan tarvittavan valtioneuvoston kehyspäätöksen mukaisesti 460 795 000 euroa vuodessa vuosina 2021 - 2024.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2020 määrärahoja arvioidaan siirtyvän 90 milj. euroa. Siirtävistä eristä arvioidaan olevan varainmyöntöpäätöksillä sidottua noin 66 milj. euroa (sitomatonta noin 24 milj. euroa).

Edellä esitetyn perusteella ministeriön kehusehdotus on 633 478 000 euroa vuonna 2021, 658 149 000 euroa vuonna 2022, 694 180 000 euroa vuonna 2023 ja 728 351 000 euroa vuonna 2024. Momentille esitetään myöntö- ja sopimusvaltuuksia 460 795 000 euroa vuodessa vuosina 2021 - 2024.

Demokratia- ja oikeusvaltiotuki (24.30.67)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2021 - 2024:

24.30.67	2021	2022	2023	2024
VN kehyspäätös	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000
Peruslaskelma yhteensä	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000

Määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen ulkoministeriön toimialaan liittyville demokratia- ja oikeusvaltiokehitystä edistäville toimijoille.

Määrärahasta myönnettävä valtionavustus voi kattaa avustuksen kohteena olevasta toiminnasta aiheutuvien kokonaiskustannusten täyden määrän. Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) pääoman korottaminen (24.30.88)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2021 - 2024:

24.30.88	2021	2022	2023	2024
VN kehyspäätös	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000
Peruslaskelma yhteensä	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000

Määrärahaa saa käyttää Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) uusien osakkeiden merkitsemisestä valtiolle aiheutuvien menojen maksamiseen.

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

Kehitysyhteistyön finanssisijoitukset (24.30.89)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2021 - 2024:

24.30.89	2021	2022	2023	2024
VN kehyspäättös	129 730 000	129 730 000	129 730 000	129 730 000
Peruslaskelma yhteensä	129 730 000	129 730 000	129 730 000	129 730 000

Hallituksen talousarvioneuvotteluissa vahvistetun investointisuunnitelman mukaisesti vaalikauden aikana kohdistettavista määrärahoista ohjataan vähintään 75 % ilmastorahoitukseen ja 60 % rahoituskohteisiin, jotka kohdistuvat Afrikkaan.

Määrärahaa saa käyttää finanssisijoituksiin ja lainainstrumentteihin osana Suomen kehitysyhteistyötä. Määrärahaa on tarkoitus käyttää kohteisiin, jotka kansantalouden tilinpidossa eivät lisää valtiontalouden alijäämää ja joilla on palaumaodote.

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2020 määrärahoja arvioidaan siirtyvän 217 miljoonaa euroa. Määräraha siirtyy sidottuna.

Ulkoministeriön hallinnonalan muut menot

Erät valtionavut (24.90.50)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2021 - 2024:

24.90.50	2021	2022	2023	2024
VN kehyspäättös	1 341 000	1 341 000	1 341 000	1 341 000
Peruslaskelma yhteensä	1 341 000	1 341 000	1 341 000	1 341 000

Momentin määrärahaa käytetään valtionavustusten maksamiseen ulkoministeriön toimialaan liittyville järjestöille. Momentilta myönnettäviin valtionavustuksiin sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001).

Kehittämisehdotus

24.90.50	2021	2022	2023	2024
Peruslaskelma	1 341 000	1 341 000	1 341 000	1 341 000
TA2020; tasomuutos	200 000	200 000	200 000	200 000
Tasokorotus	100 000	100 000	100 000	100 000
Kehysehdoitus yhteensä	1 641 000	1 641 000	1 641 000	1 641 000

Hallitusohjelman mukaan kansalaisyhteiskunnan tilaa ja toimintaedellytyksiä vahvistetaan systemaattisesti Suomessa ja maailmalla. Kansainvälisessä politiikassa toimijoina ovat

valtioiden lisäksi entistä enemmän paitsi yritykset, myös kansalaisyhteiskunta. Suomen ulkopoliittikan kentällä tämä on näkynyt etenkin kehitysyhteistyössä ja ihmisoikeuksien edistämisessä, mutta kasvavassa määrin myös muussa ulko- ja turvallisuuspolitiikassa.

Kansalaisjärjestöt ovat itsenäisiä ja vastuullisia toimijoita, joiden toiminta täydentää valtionhallinnon työtä esimerkiksi ulottamalla keskustelun ulkopoliittisista aiheista eri tavoin kansalaisten ja yksityissektorin ulottuville. Kansalaisjärjestöt pystyvät myös toimimaan tietyillä osa-alueilla, muun muassa rauhanvälitys, konfliktinehkäisy, ihmisoikeudet, usein nopeammin ja joustavammin kuin valtionhallinto. Kansalaisjärjestöt ovat myös ottaneet aktiivisen roolin sääntöpohjaisen kansainvälisen yhteistyön tukemisessa (esimerkiksi ihmisoikeudet, ilmastotavoitteet, humanitaarisen oikeuden tunnetuksi tekeminen). Järjestöillä on kapasiteettia toimeenpanna kriteerien mukaista toimintaa nykyistä laajemmassakin mittakaavassa.

Edellä esitetyn perusteella ministeriön kehusehdotus on 1 641 000 euroa vuodessa vuosina 2021 - 2024.

Hädänalaisten avustaminen (24.90.51)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2021 - 2024:

24.90.51	2021	2022	2023	2024
VN kehyspäätös	45 000	45 000	45 000	45 000
Peruslaskelma yhteensä	45 000	45 000	45 000	45 000

Momentin määrärahaa käytetään konsulipalvelulain (498/1999, muut. 204/2000, muut. 421/2014, muut. 970/2014, muut. 896/2015, muut. 204/2018, muut. 174/2019) mukaan hädänalaisessa asemassa olevien henkilöiden kotiuttamisesta ja avustamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (24.90.66)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2021 - 2024:

24.90.66	2021	2022	2023	2024
VN kehyspäätös	87 996 000	88 270 000	88 592 000	88 592 000
Maksuosuus Pohjoismaisen ministerineuvoston talousarvioon Euroopan neuvoston jäsenmaksut ja vapaaehtoisavustukset	2 120 000	2 120 000	2 120 000	2 120 000
OECD:n jäsenmaksu	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
WTO:n jäsenmaksu	-207 000	-224 000	-272 000	
Maksuosuus Kansainväliselle rikostuomioistuimelle (ICC)				20 000
Maksuosuus Itämeren valtioiden neuvoston sihteeristölle (CBSS)	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Valuuttakurssitappiot	38 000	38 000	38 000	38 000
	129 000	129 000	129 000	130 000
Peruslaskelma yhteensä	90 046 000	90 303 000	90 577 000	90 870 000

Muutokset jäsenmaksuihin ja rahoitusosuuksiin

Peruslaskelma perustuu kehusehdotuksen laadinnan yhteydessä tarkistettuihin arvioihin Suomen maksuosuuksiin kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuista ja rahoitusosuuksista. Yllä olevassa taulukossa esitetään nämä muutokset vuositasolla verrattuna valtioneuvoston kehyspäätökseen.

Maksuosuus Pohjoismaisen ministerineuvoston talousarvioon

Pohjoismaiden ministerineuvosto on sihteeristön tukemana laatinut ehdotuksen järjestön vuoden 2020 talousarvioksi. Budjettiesityksen loppusumma on 956 679 000 DKK. Suomen maksuosuus vuodelle 2020 määräytyy yhteisesti sovitun kaavan mukaan, joka pohjautuu valtioiden bruttokansantuloon kahden viimeisen todennetun kansantalouden tilinpitovuoden (2016 ja 2017) mukaan. Suomen maksuosuuden arvioidaan vuodelle 2020 olevan 16,6 %. Maksua korjataan tasausmaksulla, joka pohjautuu pohjoismaiden valtiosopimukseen pääsystä korkeampaan koulutukseen. Sopimuksen mukaan maksetaan korvaus 75 %:sta siitä opiskelijoiden määrästä, joka saa opintotukea korkeampaa koulutusta varten maasta, jossa opiskelija asuu. Järjestely turvaa käytännössä koulutuspaikkoja muissa pohjoismaissa suomalaisille, ja nimenomaan suhteessa niihin opiskelupaikkoihin, joita vastavuoroisesti muiden pohjoismaiden opiskelijat hyödyntävät Suomessa.

Vuonna 2020 maksuosuus on edellisen perusteella 159 332 000 DKK + 53 985 000 DKK, yhteensä 28 551 000 euroa. Kasvua vuoden talousarvion 26 449 000 euroon verrattuna on 2 102 000 euroa kurssivaihtelu huomioon ottaen. Vuoden 2020 maksuosuutta on käytetty vuosien 2021 - 2024 maksuosuuden määrittelyn pohjana.

Valuuttakurssitappiot

Kurssimuutokset vaikuttavat huomattavasti momentin määrärahatarpeeseen, sillä maksujen kokonaissummasta noin 50 % on US-dollaripohjaisia. Verrattuna edelliseen kehyspäätökseen on kurssivaihteluista aiheutunut noin 130 000 euron lisämäärärahatarve.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2020 arvioidaan siirtyvän noin 20,2 milj. euroa vuoden 2019 määrärahoista.

Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (24.90.68)

Menojen peruslaskelmataso on vuosina 2021 - 2024:

24.90.68	2021	2022	2023	2024
VN kehyspäätös	2 400 000	2 800 000	3 000 000	3 000 000
Peruslaskelma yhteensä	2 400 000	2 800 000	3 000 000	3 000 000

Momentin määrärahaa käytetään Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen monenvälisiin hankkeisiin sekä pohjoisen ulottuvuuden politiikkaa ja hallituksen Venäjä-politiikan toimeenpanoa tukeviin hankkeisiin.

Alueelliseen yhteistyöhön osallistuminen on Suomelle tärkeä keino edistää vakautta, turvallisuutta, kestävästä kehitystä ja taloudellisia yhteistyömahdollisuuksia Itämeren, Barentsin ja

arktisella alueella. Suomi edistää kansainvälistä ympäristöyhteistyötä tällä alueella. Tärkeänä osana alueellista yhteistyötä Suomi edistää ilmastonmuutoksen torjuntaa ja sopeutumista ilmastonmuutokseen. Tavoitteena on edistää kansainvälisen rahoituksen ohjautumista Suomelle tärkeisiin hankkeisiin.

Momentin määrärahaa esitetään käytettäväksi vuonna 2021 enintään 9 henkilötyövuotta, vuonna 2022 enintään 10 henkilötyövuotta ja vuosina 2023 - 2024 enintään 11 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkausmenojen maksamiseen valtion virastoissa ja laitoksissa.

Siirtyvät erät

Vuodelle 2020 määrärahaa arvioidaan siirtyvän ulkoministeriön kirjanpidossa 0,3 milj. euroa.

Kurssivaihtelut (24.90.95)

Momentin peruslaskelmataso on vuosina 2021 - 2024:

24.90.95	2021	2022	2023	2024
VN kehyspäättös	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Tasomuutos	-500 000	-500 000	-500 000	-500 000
Peruslaskelma yhteensä	500 000	500 000	500 000	500 000

Momentin määrärahaa käytetään valtiolla käytössä olevien taloushallinnon tietojärjestelmien valuuttatietojen ja pankkien virallisten päivänkurssien välisten laskennallisten kurssierojen kattamiseen ja muiden valuuttamääräisten ulkomaisten maksujen laskennallisten kurssierojen kattamiseen.

Peruslaskelmassa on otettu huomioon edellisten vuosien kurssivaihteluiden toteuma ja euron pitkään vakaana säilynyt kurssi.